

Az orosz sajtó... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

ferjet kapjon. Ha reflektál... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

A fiatal ember nem tartotta meg a titkát... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

Demokraták közgyűlése. A terézvárosi... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

Csais és kenyérrrel. Messze földön... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

Siklásztó üzletvezető. A rendőri sajtó... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

Fogházából a korbáczba. Weiszl Bor... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

Lotartóztatott siklásztó. Kelemen Manó... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

Vergőgyűjtés (Hémpátia) Új és legjobb... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

Ahol a választás helyén van. Minden... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

A gyilkos. Bekés-Csaba, ápr. 14. Dogár Gyula... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

A barcelonai merénylet. Barcelona, ápr. 14. A Maura miniszter... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

Tavaszi közgyűlés. Nagyvárad, ápr. 14. A bihari evangélikus... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

TÁVIRATOK. Reusz, ápr. 14. Alfonz király ideérkezett... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

Bülow nyilatkozatai. Berlin, ápr. 14. A birodalmi gyűlésen... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

Az a tanács sem, hogy a kereskedelem... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

A kereskedelmi szerződési tárgyalások... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

A török-bolgár egyezmény. Konstantinápoly, ápr. 14. A török-bolgár... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

A pokolgépes emberek. Pétervár, ápr. 14. A múlt éjjel a Nikolaj... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

Új tisztviselők. Beszterce, ápr. 11. Beszterce-Naszód megye... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

A „vörös istenazobor”-nál. London, ápr. 14. A Times Ginea-i jelen... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

A gyilkos. Bekés-Csaba, ápr. 14. Dogár Gyula... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

A barcelonai merénylet. Barcelona, ápr. 14. A Maura miniszter... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

Tavaszi közgyűlés. Nagyvárad, ápr. 14. A bihari evangélikus... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

TÁVIRATOK. Reusz, ápr. 14. Alfonz király ideérkezett... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

Bülow nyilatkozatai. Berlin, ápr. 14. A birodalmi gyűlésen... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

Bülow nyilatkozatai. Berlin, ápr. 14. A birodalmi gyűlésen... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

Bülow nyilatkozatai. Berlin, ápr. 14. A birodalmi gyűlésen... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

Bülow nyilatkozatai. Berlin, ápr. 14. A birodalmi gyűlésen... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

vesztette életét. A balcsét dél felé történt... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

Közgazdasági táviratok. New York, ápr. 14. Ápr. 13... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

Chicago. Zárlat. — ápr. 14. Ápr. 13... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET. Új Nebántsvirág. A Népszínházban ma... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

Uj Nebántsvirág. A Népszínházban ma... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

Uj Nebántsvirág. A Népszínházban ma... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

Uj Nebántsvirág. A Népszínházban ma... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

Uj Nebántsvirág. A Népszínházban ma... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

Uj Nebántsvirág. A Népszínházban ma... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

Uj Nebántsvirág. A Népszínházban ma... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

Uj Nebántsvirág. A Népszínházban ma... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

Uj Nebántsvirág. A Népszínházban ma... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

Uj Nebántsvirág. A Népszínházban ma... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

Uj Nebántsvirág. A Népszínházban ma... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

szereplése is csak rövid tartamu volt. Játéka... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

FŐVÁROSI ÜGYEK. A víz. A parlamentnek lesz víz a kétnapos... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

Rupp Imre nyugalmában. Rupp Imre... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

Hiba a hivatal körül. Az átiratási díjak... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

Köcskölökadás a Lánchídon. Lufkes... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

Törvényszék. Tihanyi Irma póre. Soproni tudósítók... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

Somló-lakoma. A Nemzeti Színháznak... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

Somló-lakoma. A Nemzeti Színháznak... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

Somló-lakoma. A Nemzeti Színháznak... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

Somló-lakoma. A Nemzeti Színháznak... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

Somló-lakoma. A Nemzeti Színháznak... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

Somló-lakoma. A Nemzeti Színháznak... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

Somló-lakoma. A Nemzeti Színháznak... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

Somló-lakoma. A Nemzeti Színháznak... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

Egy Buttler báróné életjáradéka. Régen... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

Egy Buttler báróné életjáradéka. Régen... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

Egy Buttler báróné életjáradéka. Régen... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

Egy Buttler báróné életjáradéka. Régen... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

Egy Buttler báróné életjáradéka. Régen... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

Egy Buttler báróné életjáradéka. Régen... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

Egy Buttler báróné életjáradéka. Régen... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

Egy Buttler báróné életjáradéka. Régen... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

Egy Buttler báróné életjáradéka. Régen... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

Egy Buttler báróné életjáradéka. Régen... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

Egy Buttler báróné életjáradéka. Régen... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

Egy Buttler báróné életjáradéka. Régen... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

Egy Buttler báróné életjáradéka. Régen... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

Egy Buttler báróné életjáradéka. Régen... a szerkesztés... a Maffetta... a legújabb...

SPORT. A holtversenyek napja. — A bécsi futtatások. — A mai nap részletes eredményei a következők:

A mai nap részletes eredményei a következők: I. Luthaus-verseny. Díj 3000 kor. Táv. 2000 méter.

A mai nap részletes eredményei a következők: II. Svecovitch díj. Díj 5000 korona. Táv. 2000 méter.

A mai nap részletes eredményei a következők: III. Laxenburger díj. Díj 3000 kor. Táv. 1000 méter.

A mai nap részletes eredményei a következők: IV. Tavasi verseny. Díj 7000 korona. Táv. 1200 m.

A mai nap részletes eredményei a következők: V. Eladóverseny. Díj 2000 kor. Táv. 1000 méter.

A mai nap részletes eredményei a következők: VI. Eladóverseny. Díj 1800 kor. Táv. 2400 méter.

A mai nap részletes eredményei a következők: VII. Eladóverseny. Díj 1800 kor. Táv. 2400 méter.

A mai nap részletes eredményei a következők: VIII. Eladóverseny. Díj 1800 kor. Táv. 2400 méter.

A mai nap részletes eredményei a következők: IX. Eladóverseny. Díj 1800 kor. Táv. 2400 méter.

A mai nap részletes eredményei a következők: X. Eladóverseny. Díj 1800 kor. Táv. 2400 méter.

A mai nap részletes eredményei a következők: XI. Eladóverseny. Díj 1800 kor. Táv. 2400 méter.

A mai nap részletes eredményei a következők: XII. Eladóverseny. Díj 1800 kor. Táv. 2400 méter.

A mai nap részletes eredményei a következők: XIII. Eladóverseny. Díj 1800 kor. Táv. 2400 méter.

Április 15.

alkal leszállít...
Péntek, április 15.
alkal leszállít...
Péntek, április 15.

alkal leszállít...
Péntek, április 15.
alkal leszállít...
Péntek, április 15.

alkal leszállít...
Péntek, április 15.
alkal leszállít...
Péntek, április 15.

alkal leszállít...
Péntek, április 15.
alkal leszállít...
Péntek, április 15.

alkal leszállít...
Péntek, április 15.
alkal leszállít...
Péntek, április 15.

rész változatlan. Török jobb.
Mágnészi...
Péntek, április 15.

Frankfurt (Zárlat) április 14.
Péntek, április 15.

Hamburg (Zárlat) április 14.
Péntek, április 15.

London, április 14.
Péntek, április 15.

Hamburg, április 14.
Péntek, április 15.

Hamburg, április 14.
Péntek, április 15.

Hamburg, április 14.
Péntek, április 15.

Hamburg, április 14.
Péntek, április 15.

Hamburg, április 14.
Péntek, április 15.

Hamburg, április 14.
Péntek, április 15.

Borozás, április 14.
Péntek, április 15.

Berlin, április 14.
Péntek, április 15.

Páris, április 14.
Péntek, április 15.

Budapest, április 14.
Péntek, április 15.

Budapest, április 14.
Péntek, április 15.

Budapest, április 14.
Péntek, április 15.

Budapest, április 14.
Péntek, április 15.

Budapest, április 14.
Péntek, április 15.

Budapest, április 14.
Péntek, április 15.

Budapest, április 14.
Péntek, április 15.

A felhajtás ma mintegy 400 darabbal kevesebb...
Péntek, április 15.

Következésként árak: 100 kg.
Péntek, április 15.

Budapest, ápr. 12.
Péntek, április 15.

Budapest, április 14.
Péntek, április 15.

Budapest, április 14.
Péntek, április 15.

Budapest, április 14.
Péntek, április 15.

Budapest, április 14.
Péntek, április 15.

Budapest, április 14.
Péntek, április 15.

Budapest, április 14.
Péntek, április 15.

Budapest, április 14.
Péntek, április 15.

Szerkesztői üzenetek.
Péntek, április 15.

J-n. Nagyon kedves a lényos, szende tartózkodás...
Péntek, április 15.

Faisai levele.
Péntek, április 15.

Ercs pipázók.
Péntek, április 15.

Bécsi szurómarhavásár.
Péntek, április 15.

Bécs, április 14.
Péntek, április 15.

Bécs, április 14.
Péntek, április 15.

Bécs, április 14.
Péntek, április 15.

Bécs, április 14.
Péntek, április 15.

Bécs, április 14.
Péntek, április 15.

KÜLFÖLDI ÁRUTÖZSÉK.

Table with columns for location (Hamburg, London, etc.), date, and commodity prices.

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései.

1904. április 14.

I. Gabonaművek. — Árak készpénzben 50 kilogrammonként.

Table listing grain prices (Buza, Kukorica, etc.) with columns for quantity and price.

II. Különböző termények (készpénz).

Table listing various goods prices (Bors, Szilva, etc.) with columns for quantity and price.

B) Értéktőzsde.

Table listing stock market prices (Értékpapírok) with columns for company name and price.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK.

Sertéskereskedelmi csarnok.

Table with columns for location (Budapest, Kőbánya, etc.), date, and commodity prices.

Színházak műsora.

Table listing theater performances (M. kir. Operaház, Nemzeti színház, etc.) with columns for play name and date.

IV. Előbességi kötvények.

Table listing government bonds (Államkassza, etc.) with columns for bond name and price.

V. Bankok részvényei.

Table listing bank shares (Magyar Bank, etc.) with columns for bank name and price.

VI. Takarékpénztárak részvényei.

Table listing savings bank shares (Bécsi Takarékpénztár, etc.) with columns for bank name and price.

VII. Biztosítási társaságok részvényei.

Table listing insurance company shares (Magyar Biztosítási Társaság, etc.) with columns for company name and price.

VIII. Gőzmalom részvényei.

Table listing steam mill shares (Magyar Gőzmalom, etc.) with columns for company name and price.

IX. Bányák és fűtőgyárak részvényei.

Table listing mine and power plant shares (Magyar Bányászati Társaság, etc.) with columns for company name and price.

X. Vasútvételek és gépjárművek részvényei.

Table listing railway and vehicle shares (Magyar Vasútvételek, etc.) with columns for company name and price.

XI. Könyvnyomdák részvényei.

Table listing printing house shares (Magyar Könyvnyomda, etc.) with columns for company name and price.

XII. Különböző vállalatok részvényei.

Table listing various company shares (Magyar Vállalatok, etc.) with columns for company name and price.

XIII. Közlekedési vállalatok.

Table listing transportation company shares (Magyar Közlekedési Vállalatok, etc.) with columns for company name and price.

XIV. Sorsjegyek.

Table listing lottery tickets (Magyar Sorsjegyek, etc.) with columns for ticket name and price.

XV. Pénzintézmények.

Table listing financial institutions (Magyar Pénzintézmények, etc.) with columns for institution name and price.

XVI. Váltók árnyaloma (átlar).

Table listing exchange rates (Magyar Váltók, etc.) with columns for location and rate.

XVII. Váltók árnyaloma (átlar).

Table listing exchange rates (Magyar Váltók, etc.) with columns for location and rate.

XVIII. Váltók árnyaloma (átlar).

Table listing exchange rates (Magyar Váltók, etc.) with columns for location and rate.

XIX. Váltók árnyaloma (átlar).

Table listing exchange rates (Magyar Váltók, etc.) with columns for location and rate.

XX. Váltók árnyaloma (átlar).

Table listing exchange rates (Magyar Váltók, etc.) with columns for location and rate.

KIS HIRDETÉSEK

TELEFON 706.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válasza szükséges levélbélyeg vagy levelezőlap beküldetik és a hirdetés alatt álló szám közöltetik

TELEFON 706.

Magaslati és új pénz-szervezetek...

Villatelek a Svábhegy legészesebb helyén...

Monte Carlo. Csaklyó tével nagy nyaraló...

Rheuma-köszvény biztos haladás gyógyszerelési irányítás...

Oktober 1-ére kártya-fényképek...

Kis birtok lehetőségei...

Szepességi kártya-fényképek...

Onnek övni kell a feleségét!

Rózsák 2 éves kiejelt erős-kor...

Rózsák 2 éves kiejelt erős-kor...

Szólóversző- és bor-árjegyeket ingyen...

Olcó Pénz keresésként...

SPORA világhírű klattaui óriás-disz-szegfű!

SPORA világhírű klattaui óriás-disz-szegfű!

Magyar harzi kanari tenyészde Debreczenben.

Magyar harzi kanari tenyészde Debreczenben.

Wurm József zongora-énekes.

Wurm József zongora-énekes.

Magyar harzi kanari tenyészde Debreczenben.

Magyar harzi kanari tenyészde Debreczenben.

Magyar harzi kanari tenyészde Debreczenben.

Magyar harzi kanari tenyészde Debreczenben.

Magyar harzi kanari tenyészde Debreczenben.

Magyar harzi kanari tenyészde Debreczenben.

Reichenhall-fürdő. Saison = május-október.

Karsu Iesz. Hosszú élettartam és egészség.

Jótállás mellett Övszereket. Politzer Mór és Fia.

Felszólítás. Minden kopaszfejűhöz, valamint azokhoz...

ELSŐRANGÚ szerszámgépeket. Fegyver- és Gépgyár Részvény-Társaság.

VERNE GYULA LEGKEDVELEBB REGÉNYEI. Érdekesített regények felnőtteknek...

Gyertyánliget (Máramarosmegye). Szőlőlugast.

Titkos betegségek Dr. Kajdacsy. Biztos sikerrel rövid idő alatt gyógyít...

HOLLANDI életbiztosító társaság. Tolnay Lajos, Stignitz Imre.

Ajtók, ablakok. Vaszorodók, üvegfaék. Vajda Béla.

Nagy jövedelemre. KURCZ ÚJSÁG kiadóhatala.

Legújabb Az „ATHENAUM” irodalmi és nyomdai részvény-társulat...

Biztos gyógyulást keresőknek nemi betegségben szenvednek. Dr. Garai Antal.

A „Kaiser”-hajók: KAISER WILHELM II. 215 méter hosszú, KRONPRINZ WILHELM 202 méter hosszú...

TUTSEKNÉ BEXHEFT LILLY KÉTKÖTETES REGÉNYE Romok felett.

A képviselő. Elnök: Per Tisza István, Csok Ervin. Elnök a jefta István...

Berzeviczy pelluciojára a működése tárgyában megdezen...

Lend Adó. nek azoknak a felállítás ügyben...

Az Egyet. Az Egyet. Itt:

... ott fenn jeltáltat az orvoson, hogy nem szerettem volna...

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése április 14-én.

Elnök: Peresztei Dezső. A kormány részéről jelen vannak: Gróf Tisza István, Tallián Béla, Berzeviczy Albert, Csahy Ervin. Elnök a jegyzőkönyv hitelesítése után bemutatta Kábel Andor képviselő levelet, melyben képviselői állásáról lemond. Az új választás megkezdése végett szükséges intézkedések megtételével az elnökséget bízta meg.

Az állam és a nagybérlők.

Berzeviczy Albert: Felel Lendl Adolf interpellációjára a buziási közalapítványi föltöltés működése tárgyában. Az interpellációra előzetesen még decemberben felelt, most érdemleg felel a megjelölt vizsgálat alapján. A buziási föltöltés ellen meg a múlt év elején megindult a vizsgálat júliusban a vizsgálati jegyzőkönyv a miniszteriumba küldött. Kitérni ebből, hogy a föltöltés nem követeit el vizsgálta, a népet nem zavarja. A munkabérel és bérelési viszonyokról nem történt sérelem, mert az ottani vidék szokásaihoz alkalmazkodnak. Nem igaz az sem, hogy béreltet csak nagybérlők kapnak. Nagy 12,000 hold parcellázta a népek van bérelve adva. Október elejétől Rakovicza közelében újabb 400 holdat ad bérelve a kisgazdáknak. A miniszteriumban ellenszili rendszert nem ismer, de nem is tűné meg. A bérelészeknél sines visszaélés. Ahol a nép 70-80 koronát fizet holdanként, ott jobban a föld, 100 holdat tesznek bányák csak 38 koronát fizetnek, de a földet árverésen sohasem kinnálta. Egy 60 holdas test homokos, azért csak 19 korona holdanként a bér. Van meg egy vad, mely szerint egyik nagybérlő a föltöltés terményeket szállít. A dolg úgy áll, hogy ennek a bérlőnek a föltöltés földet adott a magától művelés végett s a bérlő a terményeket innen szállította. Igaz, hogy ez gyarmat adhat okot s ezért el is rendelt, hogy jövőben a fizetést ilyen eljárástól tartózkodjanak. Ezek az adatok, melyekről az interpellációra válaszol. Kéri a válasz tudomásul vételét.

Lendl Adolf: A miniszter adatai megfelelhetnek azoknak a feltételeknek, melyeket interpellált ügyben hozza felterjesztettek, de nem a tényleges állapotoknak, mert igaz az, hogy a földek igen nagy része a nagybérlőknek és nem a népeknek adták bérelve. Ha összehasonlítást teszünk, beláthatjuk ennek az igazságot. Számbeli adatokkal igazolja állításait. A miniszter a hozzá küldött kimutatásban olyan község, a bérelési foglalatnak, melyek nem tartoznak kerületébe. Az ő kerületében fekvő községekben nem ötezer, hanem csak kétezer hold adott bérelve a kisgazdáknak. Felolvassa a nagybérlők nevéit és megnevezi a bérlet nagyságát, mely szerint ezek mindenike legkevesebb 5-600 holdat bír bérelve. Ha a tömeges nagybérlők összehasonlítjuk most a kisgazdák bérelésével, azt látjuk, hogy a temesvári kerületben bizony elenyészően csak a kisbérlők bérelte a nagybérlőkéhez. Nem egészen egyezik a valóságban a béreltösszeg sem a miniszter által felelt bérelti összegekkel. Itt azonban ezeket a dolgokat nem lehet eldönteni, mert a miniszter azt mondja, hogy neki van igaz. Ezzel szemben lementarta eddigi állításait. Ha a miniszter elhozta volna azokat a jegyzőkönyveket, melyek a hely-

színen felvették, el lehetne dönteni, kinek van igaz. Az ügyben megindított vizsgálat még ma sincsen befejezve. Véleményét a terhelő tanús vallomásra alapítja, azt mondja a miniszter. Igaz, mert mentőtanu egyetlen egy sem volt. Ma is állítja, hogy a föltöltés részére egyik nagybérlő (terményeket szállított). Kéri a minisztert, ne tekintse válasznak azt, mit interpellációjára adott. (Helyeslés a baloldalon.) Hogy ez a vizsgálat nem fejeztett be, abban tussolás van. (Ugy van! a baloldalon.)

Panama!

Berzeviczy Albert: Tiltakozás a tussolás vádjá ellen. Az interpelláló nem beszélt csak a kerületéről, hanem a buziási és csak a buziási föltöltés körébe tartozó bérletekről. Fentartja az előbb mondott állításait. Kéri választást tudomásul venni. (Helyeslés balfelől.)

Lendl Adolf: Felolvassa interpellációjának azt a részét, mely kerületének kilencz községét említi, hogy itt történtek a visszaélések. Szem előtt kell tartani a közalapítványi érdeket, de ezt nem teszik a miniszteriumban. Akkor volna megvédve a közalapítvány, ha kisgazdáknak adnák a földet bérelve. Most történt meg, hogy Szekelak egy nagy bérletet költöttek meg árverés kizárásával, noha a kisgazdák sokkal többet adtak volna ezért. (Felkiáltások a baloldalon: Panama!) Még egyszer kéri a minisztert, ne vegye válasznak azokat, miket mondott. (Helyeslés a baloldalon.)

Rakovszky István: Panama! Panama! Berzeviczy Albert: A szemleki bérelésről az ellenőrző bizottságnak a bérletbe vett föld feljavítása legegyszerűbb és ezért adott ki ilyen módon a bérlet. Tiltakozik minden gyarmat ellen, panama nem történt. (Helyeslés jobb felől.)

Rakovszky István: Személyes kérdésben kér szót. A miniszter ezt a fontos dolgot a személyeskedés terére akarja vinni. (Ugy van a baloldalon.) Itt sok szegény ember ekiszteenciájáról van szó s nem lehet csak úgy feleltelen, egyoldalú információ alapján eldönteni ezt a kérdést. A szemleki bérelés szabálytalanság történt. Interpelláló azt állítja, hogy kisgazdák nagybérlőségeket adtak volna, de nem adtak módot erre nekik. Ez itt a fontos, ez tartozik a dolog érdemére és nem a személyeskedés. (Ugy van! a baloldalon.)

A többség a miniszter választást tudomásul veszi.

Püspök és patriárka.

Gróf Tisza István: Felel Lovász Márton interpellációjára a magyarországi gör. keleti szerb egyház viszonyai tárgyában. Időközben Letics György temesvári püspököt megértesítették, mert a kormány nem látta szükségesnek a megértesítés ellen állást foglalni. Letics a megfelelő képesítéssel bír s a rokoni viszony a patriárkával nem ok, hogy valaki meg ne erősítsék, hogy ha szabálytalan megválasztatik és képesítés megvan. Ha a kormány a megértesítés ellen állást foglalt, az a szerb egyház autonómiájába való beavatkozás lett volna. Kéri a választ tudomásul vételét.

A zámli iskola.

Berzeviczy Albert felel Vlád Aurélnak a Zám községben levő iskolakötelek gyermekeknek a gör. kat. felekezeti iskola látogatásával való elutasítása és az állami iskolába való behelyezés törvénytelen eszközökkel való kényszerítése tárgyában tett interpellációjára. Ismertet a Zám községből állapokat. A község marosmenti állított. Roman származása a tanító, román földirtók a gondnok is. A legújabb tanévig semmi panasz nem fordult elő. Az állami iskolában eredménytelenné tanítják a magyar nyelvet, a felekezeti iskolák legfeljebb csak 40 tankötelet fogadtak be holott 70 iratkozott be, míg a na-

gyobb állami iskolába csak 22 gyermek iratkozott. Ezeket a viszonyokat látva a szolgabíró és a gondnok, olyan utasítás ment ki, hogy az állami iskolához közelebb lakók az állami iskolába járassák. Amit Zámiban lettek, az a törvény kijáratára, ezt pedig eltérni nem lehetett. Tandíjat nem fizetnek az állami iskolákban, csak 50 fillér felvételi díjat. Kéri a választ tudomásul vételét. A ház a választ tudomásul vette.

A tátrai birtokvásárlások.

Tallián Béla: Felel Nosz Gyula interpellációjára az állami birtokvételek tárgyában a Tátrában. Az államnak kötelessége a Felvidéken a földre és erdőkre való tekintettel az állami birtokokat szaporítani. Hohenlohe herceg 30,000 holdnyi vadászterületet pár évelőtől szaporítani kezdte, s oly áratot kínált a szomszédos birtokosoktól, hogy az állam anyagi helyzetét kellett első sorban figyelembe venni. Ezért szerződést kötött Hohenlohe herceggel.

Az egyezség, a melyet a földművelésügyi miniszter Hohenlohe herceggel kötött, körülbelül abban áll, hogy a jövőben a Magas-Tátra déli lejtőjén a magyar kormány bevezetése nélkül ingatlan Hohenlohe herceggel szerezni nem fog, a Magas-Tátrában levő birtokait magyar szellemben, az országos érdekek méltóságával fogja kezelni és ezen birtokainak igazgatásánál a legközelebbi 10 éven belül, fokozatosan emelkedő arányban, ezután pedig kizárólag magyar honos egyéneket fog alkalmazni, harmadszor pedig, hogy a magyarországi turista-érdeket a Magas-Tátrában az ottani birtokosainál teendő összes intézkedéseiben méltan nyolja, a közlekedést korlátozó tilalmat jövőre megszünteti, azon utakat vagy maga fogja jókarban tartani, vagy megengedi, hogy azokat a Magyarországi Kárpátgyűlés jókarban tartassa...

Rakovszky István: Hallatlan! Az állam ilyen egyezséget köt! (Zaj.)

Tallián Béla: ... hogy szükségesnek ismer, több menháza a birtokain építeni, avagy azo, építést megengedni, sőt elvállalta annak költségeit, hogy ezen megállapodások abban az esetben, ha az alább fölelített birtokosok megszerzése neki sikerülne, tátrai birtokaira nehezede a szigorúként a turistaközönség szabad forgalmának biztosítására a magyar királyi államkincstár javára tevékenyülve bejegyezhető.

A herceg Hohenlohe hercegről elvállalt kötelezettségekkel szemben és ezek bizonyos ellenértékű földművelésügyi miniszter a szóban leírt egyezségben megígérte, hogy oda fog hatni a mindenkori törvények korlátai között, hogy herceg Hohenlohe tátrai birtokainak háborítatlan használatában és vadászati jogainak szabad gyakorlásában, épp úgy az utóbbi jogok gyakorlásával kapcsolatos jogok érdekében előmozdításában a magyar királyi kormányának arra illetékes közegzei a lehetőség szerint támogatassák.

Gróf Zichy Aladár: Ez nem szükséges, ez törvényi.

A protezzált herceg.

Tallián Béla: Kijelenti továbbá a földművelésügyi miniszter ezen egyezségben azt is, hogy oda fog hatni, miszerint herceg Hohenlohe a kir. kormány közege még a Magas-Tátra északi lejtőjén elterülő mintegy 400 kat. holdat kitevő a kir. kincstár által megszerzeni nem ohajtott területnek megszerzésére vonatkozó törekvéseiben nem fogja akadályozni, sőt ebben a tekintetben őt a fennálló törvények határain belül támogatandják.

Zboray Miklós: Protezzált a hercegnek.

Tallián Béla: Utóbbi kijelentés nevezetesen arra értendő, hogy abban az esetben, ha a szóban leírt területek birtokosai, mint Szepes-Béla is, ezen birtokait a hercegnek eladni ohajja, vagyonfelügyeleti szempontból s kormány ez ellen nehézségeket nem fog támasztani.

Rakovszky István: Előre lemond. Zboray Miklós: Jó protekciója lehet annak a hercegnek!

Rakovszky István: Középkerecslek estek ezért az égből! Tallián Béla: Szepesbela határozatát a Hohenlohe herceggel kötött adásvérségi szerződésre a miniszterium feloldotta és nyíltította. Sem Szepesbela, sem most nem fog kényszeríteni az állam, hogy adja el birtokait, de senkit akarátának gyakorlatában nem fog akadályozni. A herceggel kötött szerződést leteszi az asztalra és kéri választásának tudomásul vételét.

Mi van a szerződésről?

Rakovszky István: A házszabályok ezimén szól. Kéri, hogy az egyezségi okmány kinyomassék és a ház tagjai között szétosztassák, mert tartalma oly felháborító, Magyarország szuverenitására nézve oly megszegőítő. (Ugy van! balfelől) hogy ez, ugy hiszi, nem hagyható szó nélkül és mindenesetre meg fogják kérni a Házat, hogy ezen iromány napirendre tűzze ki.

Elnök: Most ez az indítvány nem telhető, csak ha az interpelláció tudomásulvételéről határozott a Ház. Nosz Gyula: Mint előzetes választ tudomásul veszi, de mint érdemleges nem. Ha érdemlegesnek akar a miniszter választást tekinteni, akkor kéri ennek napirendreállítását. A herceggel kötött szerződés fölött most egy hallásra nem gyakorlat birtokait.

Tallián Béla: Válasza végleges választ volt. Nosz Gyula: A választ nem veheti tudomásul. Elmondja, hogy történt Hohenlohe herceg birtokvásárlása a Tátrában. Szepesbela városa semmi aron sem volt hajlandó abba belemenni, hogy a 700 éve birt ingatlanok idegen kézre kerüljenek. És sajnos mégis megindult egy nagy mozgalom, amelynek végzélje nem volt egyéb, mint ezt a birtokot német kézre jászani.

Münich helyes!

Rakovszky István: És München helyes! Ez is szépes!

Münich Aurél: Mi köze van ahhoz? (Nagy zaj balfelől. Felkiáltások: Ohó!)

Zboray Miklós: Nem tud erről, mint a Kárpát-Egyesület elnöke? Ugyse folyt be?

Münich Aurél: Igen, ugy befolytam és fogok is!

Zboray Miklós: Akkor ne mondja, hogy nem folyt be!

Münich Aurél: Jobb lesz hallgatni és nem gyanasítani! Az kenyérük, más semmi! (Nagy zaj.)

Elnök: Ne tessék a tanácskozást zavarni. Nosz Gyula: Miután itt a dolog szóba került, kénytelen előadni, mint értesült, épp München Aurél és Veszter Imre voltak azok, a kik Szepesbela megjelölve, ezeket a tárgyalásokat megindították.

Rakovszky István: És itt szavaznak! Nosz Gyula: A magyar kormányknak nemcsak az a feladata, hogy frázisokat mondjon itt a Házban, hanem álljon Szepesbela városa mellé, hogy ne legyen kénytelen birtokot idegen, német kézbe eladni. A tátrai birtokvásárlásokra vonatkozólag minden irat előterjesztését kérte interpellációjában, de erre a miniszter nem felelt. Kéri a minisztert, hogy ha Szepesbela kénytelen eladni birtokait, nem vehetné-e meg inkább az állam, hisz oly sok birtokot vásárol a Tátrában. Szepesbela küldöttsége még decemberben kénytelen is adott át a miniszternek, de még maig sem intézkedett el. A választ nem veszi tudomásul. (Zajos helyeslés a bal- és szélőböl.)

A miniszter nyilatkozata.

Tallián Béla: Még csak néhány megjegyzést méltóztatassanak megengedni azokra, amiket most

a képviselő ur mondott, és pedig utolsó kifejezésére vonatkozólag, amelyet használt és amely abban kulminál, hogy a kormány eljárása a kénytelen be nem avatott egyénekben azt a gyanút keltheti, — nem használt tehát azt a kifejezést, hogy gyanus, de azt mondta: ugy tünhetik fel, — hogy akár a kormány, akár a kormányknak egyik tagja ebben az ügyben herceg Hohenlohe-nak kezére játszott. (Ellentmondás a baloldalon.) Nem hiszem, hogy ezt óhajtott volna a képviselő ur mondani, de ez mindamellett esetleg azt a látszatot keltheti, hogy ő ezt gondolja. Biztosítom a képviselő urat, hogy sem a magyar kormány, sem annak földművelésügyi minisztere sem most, sem a jövőben ily irányban senkinek segédkeztet nyújtani nem fog, amint már előzetesen kijelentettem. (Helyeslés jobb és balfelől.) A magyar kormány felügyeleti jogából kifolyólag a konkrét eset elbírálásánál — mert hiszen a konkrét ügyet itt sem megvitálni, sem elbírálni nem lehet — mérlegelni fogja Szepesbela város közönségének, lakosságának jól fel fogott és jól mérlegelt érdekeit és ahhoz képest fog meggyőződése szerint helyesen eljárni. (Helyeslés.)

Enlitéte a képviselő ur, hogy a kormány és Hohenlohe herceg között oly egyezség van, a melynek értelmében a meghatározott összegért bizonyos minőségű erdőből bizonyos mennyiségű holdat nem adnak át. Erre nézve azt jegyzetem meg, hogy több, mint ebben az egyezségben van lefektve, tudommal nem létezik. Titkos vagy pótegyezmény nincs.

Miután ezeket a magam részéről a t. Háznak rendelkezésére bocsátottam, kijelentem egyúttal azt is, hogy abszolte nem látok semmi nehézséget, vagy kifogást arra nézve, hogy ez az egyezség kinyomassék és a ház tagjai közt szétosztassék. Többet ebben a kérdésben a magam részéről nem tehetek. (Helyeslés jobb felől.)

Ami az erdőszét ilteti, arra, hogy az emberek odalenn mit beszélnek, nem adhatok semmit (Helyeslés jobb felől.) Ha az erdőszét vagy a földművelésügyi miniszteriumnak akármelyik közpé akármilyen cselekményt követ el, amely a fegyelmi szabályok ellen vét, azisekedjék az a képviselő ur tudomásomra hozni és én biztosítom a képviselő urat, hogy az illető ellen a konkrét esetek előfordulása alkalmával a fegyelmi törvények értelmében el fogok járni. (Helyeslés a jobb oldalon.)

Kérem a Házat méltóztatassék válaszomat tudomásul venni. (Helyeslés a jobb oldalon.)

Elnök: München Aurél képviselő kíván személyes kérdésben szólni.

Személyes kérdésben!

München Aurél: Miután ugy Rakovszky István, mint Nosz Gyula képviselő urak személyesen aposztrofáltak ezzel az ügygel kapcsolatban, engedje meg nekem a t. Ház, hogy saját reputációm és az igazság érdekében a következő kijelentéseket tesselem. (Zaj a baloldalon. Halljuk! Halljuk! jobb felől.)

Önök tudnak gúzolni a becsületben, de megállgatni nem akarják az embert. (Nagy zaj balfelől.) Mit gondolnak önök, hogy köteles vagyok én ezt eltérni? (Zaj a jobb- és baloldalon.)

Madarász József: Aki haragszik, annak nincs igaza!

München Aurél: Majd meglátjuk! (Egy hang balfelől: E őbb az interpellációt kellett volna elintéznii!)

Elnök (eseng): A képviselő urnak személyes kérdésben bármikor joga van felszólalni.

München Aurél: A Magyarországi Kárpát-Egyesület ezek óta azon igyekszik, hogy csak a hazai turistaszakác, hanem a külföldi turistáknak is szabad közlekedést biztosítson a Tátrának minden szép pontjában. Ebben meg volt akadályozva a Magyarországi Kárpát-Egyesület az által, hogy herceg Hohenlohe elzárta a maga több,

József

SIZ

iget

AST

gyegek

5. SZ.

MEG!

LILLY

lett

BEXHEFT

MEG!

MEG!

